

Vernisáž výstavy „Nazdar! Sokolové v poslaneckých lavicích“

19.6.2024 - | Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

Nová výstava ve sněmovních kuloárech představuje bohatou historii nejvýznamnější tělovýchovné a spolkové organizace. Zaměřuje se na významné sokolské osobnosti, které byly od vzniku spolku aktivními sokoly a zároveň činnými v politické sféře.

Jednalo se o poslance zemských sněmů a říšské rady, později poslance a senátory Národního shromáždění Československé republiky. Výstava také připomíná tragické události mnichovského diktátu a druhé světové války, kdy mnoho sokolů položilo své životy v boji proti nacismu. Poslední část výstavy se věnuje období po roce 1948, kdy Sokol čelil politickým tlakům. Přibližuje osudy sokolů v emigraci, ale i těch, kteří se podíleli na likvidaci spolku.

Výstava, kterou zahájila první místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Věra Kovářová, vznikla ve spolupráci Československé obce sokolské a odborných pracovišť Kanceláře Poslanecké sněmovny u příležitosti konání XVII. všesokolského sletu.

Nejvýznamnější tělovýchovná a spolková organizace slaví letos 162 let od svého založení. Bohatá historie Sokola je mimo jiné také příběhem boje za samostatný a demokratický stát. V letech první republiky byl Sokol vnímán jako jeden z nejdůležitějších hybatelů vzniku samostatného Československa, nositel národní myšlenky a prostředek tělesné připravenosti národa. Vzniklo dokonce volné sdružení poslanců a senátorů – sokolů, které pořádalo schůze, kde se řešily záležitosti týkající se účasti na sokolských akcích, především pak na všesokolských sletech. V čele poslanců sokolů stál významný prvorepublikový politik Jan Malypetr. Po okupaci v březnu 1939 se mnozí sokolové aktivně zapojili do odboje proti nacistické diktatuře, často za cenu vlastních životů. Mezi oběťmi byli například senátorka Františka Plamínková a poslanec Josef Vaněk, kteří byli zavražděni nacisty. Poslední velkou manifestací sokolské myšlenky byl XI. všesokolský slet v červnu 1948. Po jeho skončení vedení Sokola rezignovalo a organizace zůstala v područí vládnoucí garnitury. Zatímco někteří se snažili o zachování sokolských ideálů a zakládali v emigraci sokolské jednoty, jako například poslanec Antonín Hřebík, jiní poslanci sokolové se aktivně podíleli na likvidaci tohoto spolku.

<https://www.psp.cz/sqw/cms.sqw?z=19332>